

**МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ  
ОДЕСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ ЕКОНОМІЧНИЙ УНІВЕРСИТЕТ**

**Кафедра бухгалтерського обліку, аналізу та аудиту**

(найменування кафедри)

І міністерство освіти і науки України та Одеський національний економічний університет здійснюють кваліфікаційну роботу з підготовкою кваліфікованих фахівців з державного бюджету та з приватного сектора, які мають високий рівень професійної компетентності та можливості до підприємництва та підприємницької діяльності.

**РЕФЕРАТ**  
**кваліфікаційної роботи**  
**на здобуття освітнього ступеня магістра**  
**зі спеціальністі 071 «Облік і оподаткування»**  
**(шифр та найменування спеціальності)**  
за освітньою програмою професійного спрямування  
**«Облік, аудит і оподаткування підприємницької діяльності»**  
**(назва освітньої програми)**

на тему **«Облік та контроль операцій у сфері обов'язкового соціального страхування (на прикладі Управління виконавчої дирекції Фонду соціального страхування України в Одеській області)»**  
(назва теми)

**Виконавець:**

Студентка Центру заочної та вечірньої форм навчання

Дундук Олена Олександрівна

(прізвище, ім'я, по батькові)

/підпис/

**Науковий керівник:**

Доктор економічних наук, професор

(науковий ступінь, вчене звання)

Артюх Оксана Валентинівна

(прізвище, ім'я, по батькові)

/підпис/

**ODESA – 2022**

## ЗАГАЛЬНА ХАРАКТЕРИСТИКА РОБОТИ

**Актуальність теми.** Система соціального страхування є важливим і необхідним елементом соціально-економічних відносин сучасної України, яка дозволяє справедливо і ефективно акумулювати та цілеспрямовано розподіляти фінансові ресурси, забезпечувати допомогу працівникам, а також членам їхніх сімей у випадку настання відповідних соціальних ризиків. Втім на сьогодні вітчизняна система соціального страхування потребує подальшого розвитку й удосконалення як у напряму нормативно-правового забезпечення, так і в напряму організації та методики обліку, аналізу і контролю. Тому вкрай важливим є доведення значущості облікового, аналітичного та контрольного забезпечення операцій, пов'язаних з соціальним страхуванням, що і визначило актуальність теми дослідження.

**Мета дослідження** – дослідження теорії та практики ведення обліку, аналізу, контролю операцій у сфері обов'язкового соціального страхування та розробка пропозицій щодо їх удосконалення у бюджетних установах та організаціях України.

**Завдання дослідження:**

- дослідити нормативно-правову регламентацію бухгалтерського обліку бюджетних організацій;
- розкрити державне регулювання операцій бюджетних установ у сфері соціального страхування України;
- розглянути сутність фінансової, бюджетної звітності та основні положення її складання;
- надати загальну характеристику Управління виконавчої дирекції Фонду соціального страхування України в Одеській області;
- вивчити особливості відображення в бухгалтерському обліку бюджетної установи операцій, пов'язаних з соціальним страхуванням;
- довести, що інвентаризація є важливим чинником достовірної облікової інформації в бюджетних установах;
- проаналізувати основні показники фінансово-господарської діяльності бюджетної установи;
- розкрити методично-прикладні аспекти державного контролю у галузі соціального страхування;
- запропонувати напрями підвищення ефективності фінансового контролю в системі управління бюджетних установ.

**Об'єкт дослідження** – є процес організації обліку, аналізу та контролю операцій із соціального страхування в Управлінні виконавчої дирекції Фонду соціального страхування України в Одеській області.

**Предмет дослідження** – є теоретичні, організаційно-методичні та прикладні засади обліку, аналізу і контролю операцій у сфері обов'язкового соціального страхування.

**Методи дослідження.** Для розв'язання завдань, поставлених у роботі, використовувалися нормативний та системний підходи, за допомогою яких облік і контроль операцій розглядалися у налагодженні системі бюджетного процесу;

історичний метод, який дозволив виявити суть проблемних аспектів за темою дослідження та надати обґрунтовані пропозиції: фінансовий аналіз, який дозволив розкласти обліковий процес на окремі категорії з розкриттям їх сутності; синтез, на підставі якого облікові одиниці досліджувалися в їх з'єднанні; методи економіко-математичного моделювання і експертних оцінок - для аналізу ефективності державного фінансового контролю та інші.

**Інформаційна база дослідження** – є законодавчі акти України, нормативні документи, довідково-інформаційні видання, наукові праці, матеріали науково-практичних конференцій, а також статутні, розпорядчі та інші внутрішні регламенти, первинні документи, облікові реєстри, фінансова звітність досліджуваного підприємства.

**Структура та обсяг роботи.** Кваліфікаційна робота магістра складається зі вступу, трьох розділів, висновків, списку використаних джерел (51 найменування) та 18 додатків. Загальний обсяг роботи становить 93 сторінок. Основний зміст викладено на 84 сторінках. Робота містить 14 таблиць, 13 рисунків.

## ОСНОВНИЙ ЗМІСТ РОБОТИ

У першому розділі «*Теоретичні засади обліку та звітності бюджетних організацій у сфері соціального страхування України*» розглянуто нормативно-правову регламентацію бухгалтерського обліку бюджетних організацій, державне регулювання операцій у сфері соціального страхування України, сутність фінансової, бюджетної звітності та основні положення її складання.

У другому розділі «*Організація обліку бюджетних установ у галузі соціального страхування: діюча практика*» надається загальна економічна характеристика Управління виконавчої дирекції Фонду соціального страхування України в Одеській області, вивчаються особливості відображення в бухгалтерському обліку операцій, пов’язаних з соціальним страхуванням. Доводиться, що інвентаризація є важливим чинником достовірної облікової інформації в бюджетних установах.

У третьому розділі «*Аналіз та контроль бюджетних установ у сфері соціального страхування: України*» проаналізовано основні показники фінансово-господарської діяльності бюджетної установи, розкрито методично-прикладні аспекти державного контролю у галузі соціального страхування та запропоновано напрями підвищення ефективності фінансового контролю в системі управління бюджетних установ.

## ВИСНОВКИ

Проведене дослідження дозволило зробити висновки, основні з яких такі:

1. Дослідження теоретичних зasad обліку та звітності бюджетних організацій у сфері соціального страхування України дало змогу розглянути нормативно-правову регламентацію бухгалтерського обліку бюджетних організацій, узагальнити та класифікувати нормативне забезпечення.

2. Вивчення основних питань державного регулювання операцій у сфері соціального страхування України дозволило встановити, що на законодавчому рівні

державою розроблено та впроваджено у діючу практику ряд нормативно-правових актів, за допомогою яких відбувається державне регулювання операцій у сфері обов'язкового соціального страхування України бюджетних організацій.

3. Визначення сутності фінансової, бюджетної звітності та основних положень її складання дало можливість зазначити, що бюджетні установи України при веденні бухгалтерського обліку та складанні різних видів звітності мають враховувати особливості документального забезпечення, враховуючи функціональну специфіку їх діяльності.

4. Вивчення установчих, організаційних, звітних та інших первинних документів об'єкта дослідження дозволило надати загальну економічну характеристику Управління ВД ФСС України в Одеській області та обумовило подальше прикладне дослідження за обраною темою.

5. Розгляд ведення обліку операцій, пов'язаних з соціальним страхуванням Управління ВД ФССУ в Одеській області, дозволив з'ясувати особливості їх відображення в системі бюджетного обліку та виділити важливі досягнення в управлінні та розпорядженні фінансовими ресурсами бюджетної установи у межах затвердженого кошторису.

6. Доведено, що інвентаризація є важливим чинником достовірної облікової інформації в бюджетних установах та на підставі розкриття теоретичних зasad інвентаризації запропоновано активізувати інвентаризаційну роботу у напрямку покращення методичного забезпечення інвентаризаційного процесу в Управлінні ВД ФССУ в Одеській області.

7. Розкриття теоретичних зasad аналізу фінансово-господарської діяльності бюджетної установи дав змогу оцінити фінансовий стан Управління ВД ФССУ в Одеській області за допомогою показників майнового стану і фінансової стійкості, платоспроможності і ділової активності, та з'ясувати, що Управління ВД ФССУ в Одеській області не має достатнього державного фінансування для успішної реалізації статутної діяльності, що є основним негативним фактором.

8. Дослідження методичних зasad державного контролю у сфері соціального страхування та огляд діючих контрольних заходів Управління ВД ФССУ в Одеській області дозволили з'ясувати проблемні питання здійснення державного контролю та для підвищення його ефективності запропонувати застосування імітаційного моделювання у частині відбору загальної кількості об'єктів з порушеннями, обсягів вибіркових перевірок, а також здійснювати інші заходи з удосконалення системи управління в бюджетних установах, зокрема у частині забезпечення належного контролю за виконанням державних соціальних програм, пошуку нових ефективних нетрадиційних механізмів подолання соціальних проблем та інші.